

1995

Behov for at gentænke eksportkredititten

Den danske stat yder i begyndelsen af 90'erne ikke længere kautioner over for danske banker, og fra 1. maj 1992 må staten over for eksportører og banker kun forsikre risici, som ikke er markedsmæssige.

Banker kan få risikodækning i forbindelse med bekræftelse af rembursen, og når banker yder mellem- og langfristede kreditter tilknyttet eksport af kapitalgoder til udenlandske kunder, er det også muligt for dem at søge statslig risikodækning.

Over for eksportører er statens risikodækning hovedsagelig tilknyttet projekter, hvor risikoperioden er lang. F.eks. når eksportøren skal udføre et arbejde i udlandet og løbende får betaling i takt med arbejdets udførelse. Supplerende ydes risikodækning på særlig risikofyldte lande – bl.a. de nye lande i Central- og Østeuropa.

Den vigtigste aktivitet er risikodækning over for banker af mellem- og langfristede kreditter tilknyttet salg af kapitalgoder. I slutningen af 80'erne er der internationalt faldende efterspørgsel på risikodækning af denne type kreditter, idet en række lande har eller har haft problemer med at honorere deres forpligtelser.

I begyndelsen af 90'erne er mange oversøiske landes udfordringer med udlandsgæld overvundet, og derfor stiger efterspørgslen på mellem- og langfristede kreditter samlet i OECD landene. Udviklingen inden er imidlertid markant anderledes i Danmark. I perioden 1987-1993 stiger det samlede garantiansvar inden for mellem- og langfristede kreditter for alle OECD-landene med 8 pct., mens det danske garantiansvar falder med 71 pct.

Blandt årsagerne til denne markante udvikling i Danmark er:

- › En række større danske skibsværfter nedlægges i slutningen af 80'erne og i løbet af 90'erne – blandt andet B&W, Aarhus Flydedok og Ålborg Værft. Hermed falder efterspørgslen på lån til udenlandske redere. Årsagen er hovedsagelig stigende konkurrence fra værfter i Asien
- › I 80'erne udfører danske byggefirmaer en del større byggeprojekter i udlandet. I begyndelsen af 90'erne er danske byggefirmaer ikke i samme omfang engageret i større udenlandske byggeprojekter

1995 – Behov for at gentænke eksportkreditte fortsat

- › I begyndelsen af 80'erne er der i Danmark etableret projekteksportører, der eksporterer totalprojekter inden for fødevareresektoren. Disse eksportører bliver hårdt ramt af tilbagegangen i efterspørgslen i 80'erne, og mange indstiller projekteksporten

Der er behov for revurdering af den statslige eksportkredit. I december 1994 nedsætter Erhvervsministeriet et udvalg, og i juni 1995 udgiver Erhvervsministeriet betænkningen "Eksportkreditgaranti og -finansiering".

Betænkningen indeholder en række forslag til, hvordan den statslige danske eksportkredit kan forbedres, og betænkningens konklusioner får stor betydning for genfødslen af den statslige eksportkredit fra 1996.

Eksport Kredit Fonden (EKF) oprettes

Betænkningen konkluderer blandt andet, at risikodækning og finansiering af eksportkreditter bør samles i én organisation. Den 1. marts 1996 træder loven om Eksport Kredit Fonden (EKF) i kraft. De vigtigste ændringer er:

- › Beslutninger træffes fortsat af et Eksportkreditudvalg, der har 11 medlemmer – en formand samt repræsentanter fra ministerier, nationalbanken og erhvervsorganisationer
- › Administration og kundekontakt samles i én selvstændig regnskabspligtig enhed (EKF) under Danmarks Erhvervsfond
- › Økonomien i EKF styres via egenkapital, som sammen med konkrete hensættelser skal have et acceptabelt niveau i forhold til udestående forpligtelser
- › Fra 1. januar 1997 administrerer EKF også en fastrenteordning for langfristede eksportkreditter (CIRR-programmet). Denne ordning overføres fra Dansk Eksportfinansieringsfond

Ved udgangen af 1995 har EKF en balance på 9,8 mia. kr. Der er omkring 700 aktive garantier og omkring 150 nødlidende sager. Den statslige eksportkredit kan nu være opsøgende over for både eksisterende og potentielle kunder, og der kommer stort fokus på opsøgende arbejde. En hjemmeside etableres, og på denne kan eksportører og banker blandt andet blive opdateret på landeholdninger.

Mellem- og langfristede eksportkreditter er fortsat det vigtigste produkt, og der tilbydes ikke kautioner over for danske banker. Over for de private kreditforsikrings-selskaber tilbydes en genforsikring af blandt andet kortfristede politiske risici, så danske eksportører også kan få sikret disse risici i deres kreditforsikrings-selskab.

Af forskellige grunde bliver danske banker i disse år mere og mere betænkelige ved at etablere en låneaftale med en udenlandsk køber af dansk kapitaludstyr. Der er en række omkostninger forbundet med den nødvendige opfølgning på lånet, og den udenlandske kunde er ikke en sandsynlig kommende kunde i en stor eller mellemstor dansk bank.

Både i Danmark og i udlandet har store internationale banker fået øjnene op for mulighederne med en eksportkreditløsning til store og vigtige kunder rundt om i verden. I Danmark har en række af de største internationale banker på dette tidspunkt oprettet filialer for blandt andet at kunne servicere store danske virksomheder. EKF kan udstede garanti for et banklån på engelsk, og denne garanti anvendes i voksende omfang af de internationale banker til at finansiere leverancer af dansk kapitaludstyr til udenlandske købere.

